

**UCHWAŁA NR XLI/ 315 /2017
RADY GMINY MICHAŁOWICE**

z dnia 14 grudnia 2017 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018.**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1875) oraz art. 4¹, ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn zm.) oraz art. 10 ust 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.: Dz. U. z 2017 r., poz. 783 z późn. zm.), Rada Gminy Michałowice uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na roku 2018*, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Michałowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 r.

Przewodnicząca Rady Gminy
Michałowice

Ewa Krawczyk

Załącznik do Uchwały Nr XLI/ 315 /2017

Rady Gminy Michałowice

z dnia 14 grudnia 2017 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2018

I. WPROWADZENIE

Rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz narkotykowych, jak i profilaktyka w tym zakresie, należą do zadań własnych gminy. Zadania te są realizowane w ramach rocznego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Podstawą do tworzenia ww. dokumentu są ustawa z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii*.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018, zwany w dalszej części „Programem” stanowi odpowiedź na zapisy obu ww. ustaw. Określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Głównym celem *Programu* jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych a także ograniczenie zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. Cel główny będzie realizowany przez 6 celów operacyjnych i 19 zadań.

Kierunki określone w *Programie* stanowią rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich a on sam stanowi integralną część *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Michałowice na lata 2014 – 2020* i jest zgodny zarówno z kierunkami zawartymi we wspomnianych ustawach, jak i innymi dokumentami strategicznymi na poziomie ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym:

- *Małopolskim Programem Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014–2020*, przyjętym uchwałą Nr 138/14 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 13 lutego 2014 r.;
- *Małopolskim Programem Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014–2020*, przyjętym uchwałą Nr L/806/14 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 24 kwietnia 2014 r.;
- *Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Michałowice na lata 2014–2020*, przyjętą uchwałą Nr XL/265/2014 Rady Gminy Michałowice z dnia 30 stycznia 2014 r.;
- *Programem przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Michałowice*, który zostanie przyjęty w 2018 r.
- *Gminnym Programem Wspierania Rodziny w Gminie Michałowice na lata 2017–2019*, przyjętym Uchwałą Nr XXXVII/273/2017 z dnia 31 sierpnia 2017 r.
- *Narodowym Program Zdrowia na lata 2016–2020*, przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ ZWIĄZANYCH Z NARKOMANIĄ NA TERENIE GMINY MICHAŁOWICE

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według WHO (Światowej Organizacji Zdrowia) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem[#]. Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych czy nadużywających alkoholu. Poza wyniszczeniem zdrowotnym i psychicznym, które dotyka osoby uzależnione, ma również wymiar społeczny, obejmując swoim zasięgiem członków rodzin i osoby żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholika. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj.: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przemoc w rodzinie, przestępczość, wypadki drogowe, ubóstwo i bezrobocie.

Dlatego działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony samorządu lokalnego.

Na terenie naszej gminy szkodliwe picie alkoholu a także alkoholizm, czyli pełnoobjawowe uzależnienie od alkoholu to jeden z najpoważniejszych problemów. Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach wynika, iż na ogólną liczbę ludności gminy, tj. 9 863 w 2016 r. (stan na 31.12.2016 r.) 706 osób żyjących w 266 rodzinach objętych było pomocą i wsparciem, tj. świadczeniami bez względu na rodzaj, formę, liczbę i źródło finansowania. Stanowiło to 7,16% ogółu mieszkańców gminy.

Wśród przyczyn udzielania pomocy i wsparcia najczęściej pojawiającymi się powodami były: długotrwała lub ciężka choroba (109 rodzin), ubóstwo (69 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych lub prowadzenia gospodarstwa domowego (43 rodziny) oraz niepełnosprawność (52 rodziny). Jeśli chodzi o alkoholizm (czyli pełnoobjawowe uzależnienie od alkoholu) jako przyczynę przyznawania pomocy i wsparcia, to ta przesłanka wystąpiła jedynie w przypadku 3 rodzin. Dane te nie odzwierciedlają rzeczywistej liczby rodzin na terenie naszej gminy, w których występuje problem z nadużywaniem alkoholu czy szkodliwym picciem; dotyczy on bowiem w większości rodzin żyjących w ubóstwie czy też ze stwierdzoną bezradnością opiekuńczo-wychowawczą czy w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Ponadto w przypadku 9 rodzin, w których występuje przemoc w rodzinie i zostały objęte procedurą Niebieskiej Karty, przyczyną stosowania przemocy lub problemem współwystępującym było nadużywanie alkoholu.

Głównym wskaźnikiem problemów alkoholowych Gminy Michałowice jest liczba podań o złożenie wniosku do Sądu Rejonowego w Krakowie o zobowiązanie do leczenia odwykowego, jak i pism kierowanych z Prokuratury Rejonowej w Krakowie w sprawie prowadzonych sędownie postępowań związanych z prowadzeniem pojazdów mechanicznych pod wpływem napojów alkoholowych, przyjętych do realizacji przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Michałowicach (GKRPA).

Z posiadanych danych wynika, że GKRPA w roku 2016 r. rozpoczęła postępowanie w stosunku do 10 osób, gdzie wobec 6 osób wpłynęły pisma z Prokuratury Rejonowej w Krakowie, natomiast wobec pozostałych przyjęto 1 wniosek złożony przez pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach oraz 3 wnioski złożone przez członka rodziny. Dodatkowo z danych przekazanych przez Komisariat Policji w Zielonkach wynika również, w roku 2016 na terenie naszej gminy zatrzymano 4 osoby w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych. Jednocześnie w okresie całego roku z pomocy i wsparcia terapeuty ds. uzależnień skorzystało 38 osób (w tym członków rodzin).

Niniejszy *Program* stanowi w dalszym ciągu kontynuację realizacji wyników badań ujętych w raporcie pn. „*Ocena jakości usług edukacyjnych w Gminie Michałowice*”, wykonanym na zlecenie Centrum Obsługi Edukacji w trzech funkcjonujących na terenie gminy Szkołach Podstawowych w Michałowicach, Raciborowicach i Więclawicach Starych (dawnej Zespołach Szkół). Badania przeprowadzono w okresie: 30 marca do 13 maja 2016 roku wśród: 259 uczniów szkół podstawowych (klasy IV-VI), 209 uczniów szkół gimnazjalnych, a także 66 nauczycieli oraz 380 rodziców. Ogółem przeprowadzono 914 wywiadów. Ich głównym celem było określenie jakości usług edukacyjnych na terenie naszej gminy, jak również zbadanie wśród dzieci i młodzieży poziomu subiektywnego poczucia bezpieczeństwa w szkole oraz stosowania przez nich „*niektórych środków psychoaktywnych, tj. alkohol, narkotyki oraz papierosy*”.

Na potrzeby niniejszego *Programu* przedstawione zostaną jedynie wyniki obrazujące stosunek uczniów do substancji psychoaktywnych[#] w powiązaniu z wynikami obrazującymi ich poczucie bezpieczeństwa.

Alkohol

Wykazano, iż 27 % uczniów z terenu gminy próbowało chociaż raz alkoholu. Ponadto to połowa uczniów szkół gimnazjalnych i co 10 uczeń ze szkół podstawowych miało już z nim kontakt. Ważną informacją jaką udało się uzyskać jest fakt, iż znaczny odsetek uczniów ma styczność z alkoholem na imprezach organizowanych przez dorosłych (przykładem są uroczystości rodzinne oraz wesela). Prawie 4 z 10 gimnazjalistów przyznało, że ktoś oferował im alkohol. W szkołach podstawowych na dzień przeprowadzania badań był to 6 % odsetek uczniów.

Narkotyki

Z raportu wynika również, iż co 10 uczeń z gimnazjum, przyznał się do styczności z osobą, która oferowała mu narkotyki. W podstawówkach zjawisko to zdarza się bardzo rzadko, ale wciąż istnieje realne zagrożenie.

Papierosy

Ogółem 18 % uczniów ze wszystkich gminnych szkół próbowało już palić papierosy, w tym 33 % gimnazjalistów oraz 6% uczniów szkół podstawowych.

Największy odsetek uczniów, którym ktoś proponował papierosy to uczniowie szkół gimnazjalnych, ponieważ aż 41 % badanych przyznaje się do tego faktu. W przypadku szkół podstawowych kształtuje się to na poziomie 8% badanych.

Prawie 70% uczniów wie, że w szkole były organizowane zajęcia oraz wykłady dot. zagrożeń powodowanych stosowaniem substancji psychoaktywnych przy czym uczniowie szkoły podstawowej zdecydowanie lepiej niż gimnazjaliści ocenili tego typu spotkania (78% uczniów szkół podstawowych przyznało, że były one interesujące i dużo się dowiedzieli, w przypadku gimnazjalistów zajęcia oceniło pozytywnie 40% osób a negatywnie aż 33%).

Ponadto z badań zrealizowanych w 2016 r. przez CBOS oraz Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii w ciągu ostatniego miesiąca przed realizacją badania w grupie 17–18-latków aż 72% osób deklarowało spożywanie piwa, 41% wina i aż 63% miało kontakt w napojami wysokoprocentowymi. Badania ogólnopolskie ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs) realizowane w 2015 r., wskazują, iż wśród uczniów trzecich klas szkół gimnazjalnych, w okresie 12 miesięcy przed badaniem piło napoje alkoholowe aż 72% 15-latków.[#]

Biorąc pod uwagę powyższe informacje oraz charakterystykę problemów alkoholowych, występujących na terenie gminy Michałowice, bardzo ważne jest położenie nacisku na działalność profilaktyczną wśród dzieci i młodzieży. Weryfikowanie ryzykownych przekonań oraz trening konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem i problemami, przyczynią się do zmniejszenia ryzyka sięgania po alkohol przez osoby niepełnoletnie.

Nie bez znaczenia jest także niesienie pomocy osobom zmagającym się z trudnościami leczenia i pozostawiania w stanie trzeźwości oraz wspieranie członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu oraz sięgających po środki psychoaktywne.

Tylko dzięki skoordynowanym, spójnym działaniom instytucji oraz organizacji pozarządowych, a także społeczności lokalnej, możliwa jest skuteczna profilaktyka i próba rozwiązania problemów z uzależnieniami od alkoholu i substancji psychoaktywnych na terenie naszej gminy.

Zasoby w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz problemów z narkotykami.

Na terenie gminy Michałowice rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz problemów związanych z używaniem narkotyków zajmują się:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin,
- 3) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 4) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach oraz funkcjonujący w ramach jego struktury organizacyjnej Punkt Pomocy i Wsparcia Rodzinie,
- 5) Komisariat Policji w Zielonkach,
- 6) Szkoła Podstawowa w Michałowicach, Szkoła Podstawowa w Raciborowicach, Szkoła Podstawowa w Więclawicach Starych, Niepubliczne Przedszkole „Promyczek” w Michałowicach, Niepubliczne Przedszkole im. Marii Montessori w Raciborowicach, Niepubliczne Przedszkole „Kubusiowi Dolina” w Zdzieszawicach oraz Niepubliczny Żłobek „Dolina Muminków” w Michałowicach.
- 7) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medea” w Michałowicach,

jako jednostki zaangażowane bezpośrednio lub pośrednio w realizację *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani na rok 2018.*

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami *Programu* są wszyscy mieszkańcy gminy Michałowice, a w szczególności następujące grupy osób:

- 1) osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby pijące ryzykownie lub szkodliwie,
- 2) osoby uzależnione od narkotyków oraz osoby zagrożone uzależnieniem,
- 3) dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem),
- 4) rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym oraz narkotykowym.

IV. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Główny cel Programu, stanowiący powtórzenie celu głównego z lat poprzednich, brzmi:

Ograniczenie następstw (szkód zdrowotnych oraz zaburzeń życia rodzinnego) używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zmniejszenie zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież

Cel główny programu będzie realizowany poprzez następujące cele operacyjne i zadania, ujęte w poniższych tabelach:

Cel I: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu – w ramach działalności punktu konsultacyjnego				
lp.	zadania	sposób realizacji	realizatorzy	wskaźniki
A	Prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu	·finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym ·zatrudnianie specjalistów (terapeuty uzależnień)	GOPS Michałowice GKRPA Michałowice	-liczba osób objętych działaniami -liczba szkoleń -liczba osób skierowanych do leczenia odwykowego
B	Prowadzenie, w ramach struktury organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Punktu Wsparcia i Pomocy Rodzinie oraz poszerzanie jego oferty	·finansowanie działalności Punktu Wsparcia i Pomocy Rodzinie ·zatrudnianie specjalistów (prawnika, psychologa)	GOPS Michałowice	-wysokość środków przeznaczonych na zadanie
C	Zwiększenie dostępności leczenia odwykowego poprzez finansowanie programów terapeutycznych dla mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznych programów dla dzieci i młodzieży oraz klientów GOPS	·finansowanie programów terapeutycznych	GOPS Michałowice	-wysokość środków przeznaczonych na zadanie -liczba osób, które wzięły udział w programach terapeutycznych
D	Udzielanie wsparcia dla osób po zakończonej terapii odwykowej	·świadczenie pomocy psychologicznej i terapeutycznej	Punkt konsultacyjny Punkt Wsparcia i Pomocy Rodzinie	-liczba porad -liczba osób, które skorzystały ze wsparcia psychologicznego -liczba osób, które skorzystały z terapii
E	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom	·przygotowanie własnych materiałów informacyjnych na temat możliwości szukania pomocy (w tym: bazy dostępnych ośrodków odwykowych)	GOPS Michałowice	-liczba przeprowadzonych akcji o charakterze informacyjno – edukacyjnym

F	Monitorowanie liczby osób korzystających z usług oraz jakości udzielanych świadczeń	·prowadzenie okresowych i rocznych zestawień i sprawozdań	GOPS Michałowice	-rodzaje programów -liczba osób skierowanych do podmiotów leczniczych -liczba osób, które ukończyły program terapii -liczba osób kolejny raz rozpoczynających terapię
Cel II: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, przemocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie - w ramach działalności punktu konsultacyjnego				
lp.	zadania	sposób realizacji	realizatorzy	wskaźniki
A	Prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie wsparcia dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe	·finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin (terapeuta ds. współuzależnień) ·finansowanie działalności Punktu Wsparcia i Pomocy Rodzinie ·świadczenie poradnictwa i pracy socjalnej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ·realizacja procedury Niebieskie Karty	GOPS Michałowice GKRPA Michałowice	-liczba i rodzaj podjętych działań, -liczba osób, które skorzystały ze wsparcia GOPS, Punktu Konsultacyjnego, Punktu Wsparcia i Pomocy Rodzinie w związku z problemem uzależnienia
B	Udzielanie wsparcia psychologicznego i socjoterapeutycznego dzieciom z rodzin, w których występują problemy alkoholowe	·prowadzenie placówki wsparcia dziennego lub świetlicy, ·dyżury psychologa i terapeuty ds. uzależnień ·działalność Punktu Konsultacyjnego ·działalność Punktu Wsparcia i Pomocy Rodzinie	CKiP Michałowice GOPS Michałowice GKRPA Michałowice Punkt Konsultacyjny Punkt Wsparcia i Pomocy Rodzinie	-liczba dzieci uczęszczających do placówki wsparcia dziennego lub świetlicy -liczba i rodzaj działań i zajęć realizowanych w ramach placówki wsparcia dziennego i świetlicy, -liczba porad i konsultacji psychologicznych -liczba osób korzystających z pomocy psychologa i terapeuty uzależnień
C	Udzielanie pomocy prawnej zmierzającej do ochrony przed następstwami nadużywania alkoholu przez bliską osobę	·dyżury prawnika	GOPS Michałowice	-liczba konsultacji prawnych -liczba osób korzystających z poradnictwa prawnego

D	Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> ·przeprowadzenie diagnozy potrzeb ·finansowanie kosztów szkoleń i warsztatów 	<p>GOPS Michałowice</p> <p>GKRPA Michałowice</p>	<p>-wysokość środków przeznaczonych na zadanie</p> <p>-liczba przeprowadzonych szkoleń i warsztatów</p> <p>-liczba osób, które uczestniczyły w szkoleniach i warsztatach</p>
E	Organizowanie spotkań konsultacyjnych z udziałem specjalistów d/s uzależnień oraz przedstawicieli różnych grup zawodowych spotykających się z problemem uzależnień (gminnych i pozagminnych), a także organizowanie spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą	<ul style="list-style-type: none"> ·organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych 	<p>GOPS Michałowice</p> <p>GKRPA Michałowice</p>	<p>-liczba spotkań konsultacyjnych</p> <p>-liczba osób biorących udział w spotkaniach</p> <p>-liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego</p> <p>-liczba spotkań grup roboczych</p>

Cel III: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Lp.	zadania	sposób realizacji	realizatorzy	wskaźniki
A	Edukacja dzieci i młodzieży – dofinansowanie dodatkowych zajęć, mających na celu rozwój dzieci i dających alternatywne możliwości spędzania wolnego czasu	<ul style="list-style-type: none"> ·organizowanie i prowadzenie na terenie szkół zajęć edukacyjnowarsztatowych ·realizowanie programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii 	<p>GOPS Michałowice</p> <p>GKRPA Michałowice</p> <p>placówki oświatowe</p>	<p>-liczba i rodzaj przeprowadzonych zajęć</p> <p>-liczba dzieci i młodzieży szkolnej uczestniczących w zajęciach</p>
B	Udzielanie wsparcia psychologicznego i socjoterapeutycznego dzieciom z rodzin, w których występują problemy z uzależnieniami	<ul style="list-style-type: none"> ·realizacja zajęć pozalekcyjnych z wykorzystaniem różnych form oddziaływań o charakterze sportowym, kulturalnym, zajęć wyrównawczych, ·w połączeniu z zajęciami o charakterze psychologiczno-pedagogicznym i informacyjnoedukacyjnym 	<p>GOPS Michałowice</p> <p>placówki oświatowe</p>	<p>-liczba środowiskowych programów profilaktycznych</p> <p>-liczba i rodzaj prowadzonych zajęć</p> <p>-liczba dzieci uczestniczących w zajęciach</p>
C	Tworzenie dodatkowych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież – dofinansowanie kolonii i obozów dla dzieci i młodzieży szkolnej (ferie zimowe, wypoczynek letni)	<ul style="list-style-type: none"> ·dofinansowanie działalności organizacji pozarządowych i klubów sportowych realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii 	<p>GOPS Michałowice</p> <p>GKRPA Michałowice</p> <p>organizacje pozarządowe</p>	<p>-liczba i rodzaj dofinansowanych form spędzania czasu wolnego</p> <p>-liczba dzieci uczestniczących w tych formach</p>

Cel IV: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

lp.	zadania	sposób realizacji	realizatorzy	wskaźniki
-----	---------	-------------------	--------------	-----------

A	Programy edukacyjne dla przedstawicieli samorządów lokalnych, stowarzyszeń abstynenckich oraz członków GKRPA	·organizowanie szkoleń dla osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych z uwzględnieniem stowarzyszeń abstynenckich	GKRPA Michałowice	-liczba szkoleń
Cel V: Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie prowadzonej promocji i reklamy napojów alkoholowych				
lp.	zadania	sposób realizacji	realizatorzy	wskaźniki
A	Prowadzenie kontroli sprzedaży alkoholu	·prowadzenie działań kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych	GKRPA Michałowice	-liczba zrealizowanych kontroli
Cel VI: Instytucja zobowiązana do leczenia odwykowego – zapewnienie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych				
Lp.	zadania	sposób realizacji	realizatorzy	wskaźniki
A	Zabezpieczenie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	·obsługa administracyjna, ·wynagrodzenia członków GKRPA, ·dodatkowe szkolenia dla członków GKRPA ·pokrywanie kosztów sądowych i wydawania opinii przez biegłych	UG Michałowice GOPS Michałowice GKRPA Michałowice	-liczba osób objętych działaniami -liczba szkoleń -liczba osób skierowanych do leczenia odwykowego

Efektywne wykorzystanie zasobów instytucjonalnych, wymienionych w części diagnostycznej i wybranych inicjatyw lokalnych odbywać się będzie poprzez:

– *profilaktykę uniwersalną* – ukierunkowana na wszystkich mieszkańców gminy Michałowice (dorosłych, dzieci i młodzież), bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;

– *profilaktykę selektywną* – ukierunkowana na grupy o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;

– *profilaktykę wskazującą* – ukierunkowana na grupy lub osoby wysokiego ryzyka, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, a nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód;

– *terapię i rehabilitację* – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.

V. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zamierzonymi efektami działań podejmowanych w ramach realizacji celów Programu są:

- 1) Zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego.
- 2) Zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież.
- 3) Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu.
- 4) Zmniejszenie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego.
- 5) Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
- 6) Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

VI. SPOSÓB REALIZACJI I EWALUACJI PROGRAMU

Realizacja *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018* koordynowana jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach, którego zadaniem jest komunikacja pomiędzy poszczególnymi podmiotami wdrażającymi i realizującymi zadania w środowisku lokalnym, oraz ich formalne i finansowe rozliczenie oraz prowadzenie monitoringu realizacji owych zadań, a także dokonywanie ewaluacji.

Powierzenie bądź wsparcie realizacji zadania, o którym mowa w załączniku Nr 1 do *Programu*, tj. zadanie „*Tworzenie dodatkowych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież – dofinansowanie kolonii i obozów dla dzieci i młodzieży szkolnej (ferie zimowe, wypoczynek letni)...*” w ramach Przedsięwzięcia Nr 2 „*Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii (...)*” wybranym podmiotom, nastąpi zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.), przez komisję oceniającą, powołaną w drodze zarządzenia wydanego przez Wójta Gminy Michałowice (zarządzenie to określać będzie również termin składania ofert i regulamin).

Nadzór nad realizacją zleconych zadań prowadzi Urząd Gminy Michałowice.

Podmioty wdrażające i realizujące poszczególne zadania zobowiązują się do przedstawiania jednostce koordynującej informacji o podjętych zadaniach, postępie w ich realizacji oraz problemach wynikłych w trakcie.

Sprawozdawczość będzie dotyczyć realizacji wszystkich celów, ujętych w Programie, a wskaźniki osiągnięcia zamierzonych celów będą mierzone systematycznie w okresach rocznych. Roczne sprawozdania z realizacji Programu przedstawiane będą Wójtowi Gminy Michałowice.

Bieżący monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz wdrażanie działań korygujących.

VII. ZASADY I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków planowanych w budżecie Gminy Michałowice, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (100%) oraz dochodów własnych.

Planowane na rok 2018 łącznie nakłady finansowe wynoszą 140 000 zł i zostały szczegółowo rozpisane (wraz z podziałem środków na poszczególne rodzaje zadań) w Załączniku Nr 1 do niniejszego Programu.

Podział środków w ramach poszczególnych przedsięwzięć i zadań dokonuje się w drodze zarządzenia Wójta Gminy Michałowice. W przypadku zwiększenia wpływów do budżetu Gminy, kierowanych na potrzeby Programu, Wójt Gminy Michałowice może ogłosić na drodze zarządzenia dodatkowy konkurs, zbieżny z celami niniejszego Programu.

Załącznik nr 1
do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2018 roku

l.p.	Cel operacyjny	Zadania	Wydatki
1	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu - w ramach działalności punktu konsultacyjnego	A.Prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu B.Prowadzenie, w ramach struktury organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Punktu Wsparcia i Pomocy Rodzinie oraz poszerzanie jego oferty C.Zwiększenie dostępności leczenia odwykowego poprzez finansowanie programów terapeutycznych dla mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznych programów dla dzieci i młodzieży oraz klientów GOPS D.Udzielanie wsparcia dla osób po zakończonej terapii odwykowej E.Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom F.Monitorowanie liczby osób korzystających z usług oraz jakości udzielanych świadczeń	22 800,00 zł
2	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, przemoc psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie - w ramach działalności punktu konsultacyjnego	A.Prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie wsparcia dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe B.Udzielanie wsparcia psychologicznego i socjoterapeutycznego dzieciom z rodzin, w których występują problemy alkoholowe C.Udzielanie pomocy prawnej zmierzającej do ochrony przed następstwami nadużywania alkoholu przez bliską osobę D.Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnień E.Organizowanie spotkań konsultacyjnych z udziałem specjalistów d/s uzależnień oraz przedstawicieli różnych grup zawodowych spotykających się z problemem uzależnień (gminnych i pozagminnych), a także organizowanie spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą	11 200,00 zł
3	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	A.Edukacja dzieci i młodzieży – dofinansowanie dodatkowych zajęć, mających na celu rozwój dzieci i dających alternatywne możliwości spędzania wolnego czasu B.Udzielanie wsparcia psychologicznego i socjoterapeutycznego dzieciom z rodzin, w których występują problemy z uzależnieniami C.Tworzenie dodatkowych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież - dofinansowanie kolonii i obozów dla dzieci i młodzieży szkolnej (ferie zimowe, wypoczynek letni), w tym: D.ferie zimowe, dla dzieci i młodzieży E.wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży	92 500,00 zł
4	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	A.Wspieranie inicjatyw profilaktycznych i promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu	3 100,00 zł
5	Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie prowadzonej	B.Prowadzenie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych	1 000,00 zł

	promocji i reklamy napojów alkoholowych		
6	Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego - zapewnienie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	C.Zabezpieczenie pracy GKRPA D.Zabezpieczenie pracy Bieglym Sadowym	9 400,00 zł
		razem	140 000,00 zł

Uzasadnienie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, a także prowadzenie profilaktyki w obszarze przeciwdziałania narkomanii oraz udzielanie pomocy (terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychospołecznej i prawnej) rodzinom, w których występują problemy narkomanii czy problemy alkoholowe należą do zadań własnych gminy.

Zadania w ww. obszarze, wymienione szczegółowo w ustawach o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniu narkomanii są realizowane w ramach *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy Michałowice*. Środki finansowe na działania Programu pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.